

جای خالی راهبری اقتصاد دانش بنیان در استان ها

فرهنگستان

دانشگاه

پنجشنبه ۱۲ بهمن ۱۴۰۲ شماره ۴۰۷۲ WWW.FDN.IR

سامانه های معاونت فرهنگی وزارت علوم چقدر در تعامل با دانشگاه موفق بوده اند

هدف بی هدف

سیاستگذاری پژوهشی در دنیا چطور به کمک اشتغال آمده است؟

معافیت های مالیاتی دنیا در خدمت تحقیق و توسعه

خبر نشست های تبیینی مرکز امام خمینی (ره) ویژه دهه فجر

حبيب الله گل محمدی، سرپرست مرکز فرهنگی دانشگاهی امام خمینی (ره) و انقلاب اسلامی در نشست هم اندیشی این مرکز، ضمن تبریک ایام الله دهه مبارک فجر انقلاب اسلامی بیان داشت: «ایام الله دهه فجر از جمله نقاط عطف مهم تاریخ ایران و جهان است و بر همه فرض است که به بهترین و زیباترین طریق نسبت به تبیین این نقطه عطف تاریخی بی بدیل اقدام کنیم». سرپرست مرکز فرهنگی دانشگاهی امام خمینی (ره) و انقلاب اسلامی در ادامه با ارائه برنامه های علمی-تبیینی ویژه دهه مبارک فجر انقلاب اسلامی اظهار داشت: «این مرکز نشست های علمی-تبیینی در حوزه اندیشه های «امامین انقلاب

اسلامی» را برگزار کرده و اقدام به پاسخگویی به شبهات به صورت مستدل و مستند به نوسنل انقلاب اسلامی می کند. با توجه به اهمیت اساتید به عنوان قطب بی بدیل اثرگذار در دانشگاه، عمدتاً مخاطب این نشست ها اساتید خواهند بود. گل محمدی در ادامه این نشست اظهار داشت: «باید تلاش کنیم نسل حاضر بتواند با مابیت انقلاب اسلامی آشنا شود و تداوم بخش آرمان های واقعی انقلاب اسلامی و پرچم دار تبیین و ترویج این گفتمان به نسل های آینده باشند. برای این مهم باید مجاهدت کرد تا جهاد علمی-تبیینی و ترویجی به هنگام، در خور و اثرگذار باشد.»

عنوان برنامه	سخنران	تاریخ	محل برگزاری
جمهوری اسلامی و مساله وفاداری به سیاست نه شرقی و نه غربی انقلاب اسلامی	کیهان بزرگر	شنبه ۱۴ بهمن ماه ساعت ۹ تا ۱۰:۳۰	ساختمان ستادی دبیرخانه استان تهران
انقلاب اسلامی، جایگاه و نقش آفرینش زن	عاصمه قاسمی	شنبه ۱۴ بهمن ماه ساعت ۱۰:۴۵ تا ۱۲:۱۵	ساختمان ستادی دبیرخانه استان تهران
آینده پژوهی انقلاب اسلامی	علی دارابی	یکشنبه ۱۵ بهمن ماه ساعت ۱۰ تا ۱۲	ساختمان ستادی دبیرخانه استان تهران
نقد کتاب ناگهان انقلاب، اثر چائوکوزمن	مجید استوار	سه شنبه ۱۷ بهمن ماه ساعت ۱۰ تا ۱۳	مجازی
انقلاب اسلامی و الگوی حاکمیت	علی بهادری جهرمی	چهارشنبه ۱۸ بهمن ماه ساعت ۱۴ تا ۱۷	دانشگاه آزاد واحد تهران غرب
چرا با وجود گروه های مختلف مخالف پهلوی، انقلاب ایران، اسلامی شد؟	سیدمصطفی اطیحی	دوشنبه ۲۳ بهمن ماه ساعت ۱۴ تا ۱۶	دانشگاه آزاد واحد علوم پزشکی تهران
انقلاب اسلامی و مشارکت سیاسی	رشیدجعفرپور	سه شنبه ۲۴ بهمن ماه ساعت ۱۰ تا ۱۲	مرکز فرهنگی دانشگاهی امام خمینی (ره)
تحلیل و ارزیابی دولت های پس از انقلاب اسلامی	محمد شفیع فر	چهارشنبه ۲۵ بهمن ماه ساعت ۱۶ تا ۱۸	مرکز فرهنگی دانشگاهی امام خمینی (ره)
بسترهای تاریخی فکری شکل گیری انقلاب اسلامی	فرزاد جهان بین	دوشنبه ۳۰ بهمن ماه ساعت ۱۰ صبح تا ۱۲	دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات

خبر هماهنگی نظام آموزشی دانشگاه آزاد با آمایش اقتصادی و اجتماعی شهرستان ها

شدن دو سند آموزشی در حوزه علوم پزشکی که به تأیید وزارت بهداشت رسیده و حوزه غیرپزشکی مبتنی بر مصوبه ۸۲۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی کشور و هماهنگی آمایش اقتصادی و اجتماعی با نظام آموزشی تاشهرستان ها در این دوره به انجام رسیده است. «سپس سرپرست مرکز امور هیات علمی دانشگاه آزاد گزارشی از اقدامات انجام شده دانشگاه آزاد ارائه کرد و ضمن اعلام تعیین تکلیف و از دستور کار خارج کردن پرونده های مربوط به قبل از سال ۱۳۹۸ اعلام کرد: «پرونده های فراخوان خردا امسال در بخش پزشکی و غیرپزشکی صد درصد مورد رسیدگی و تعیین تکلیف قرار گرفت و فراخوان بهمن ماه امسال در دهه فجر انقلاب اسلامی آغاز خواهد شد.»

سیدموسوی و یکمین جلسه هیات عالی جذب اعضای هیات علمی در روز سه شنبه ۲۵ بهمن ماه با حضور دکتر طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی و اعضای هیات عالی جذب اعضای هیات علمی در محل دانشگاه آزاد برگزار شد. در ابتدای جلسه دکتر طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد ضمن خوش آمدگویی به حضور اعضای هیات عالی جذب اعضای هیات علمی با اشاره به ظرفیت ۲۰ هزار عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اظهار کرد: «رسیدن به اقی که مقام معظم رهبری برای دانشگاه آزاد رهنمود فرمودند، میسر نخواهد بود مگر با جذب و نگهداری از اساتید سرآمد که با اقدامات صورت گرفته در این راستا همه فراخوان ها در چهارچوب آمایش آموزش عالی کشور با عملیاتی

خبر ضیائی سرپرست مرکز جذب دانشگاه آزاد شد

دکتر محمد مهدی طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی با صدور حکمی، محمدصادق ضیائی را به عنوان سرپرست مرکز جذب و امور هیات علمی دانشگاه آزاد منصوب کرد. در متن حکم دکتر طهرانچی آمده است: «با عنایت به مراتب تعهد و سوابق ارزنده جنابعالی به موجب این حکم به عنوان «سرپرست مرکز جذب و امور هیات علمی دانشگاه» منصوب می شوید. از جنابعالی انتظار می رود با بهره گیری از ظرفیت های معنوی و مادی و سرمایه های انسانی دانشگاه، در جهت تحقق منویات مقام معظم رهبری مبتنی بر گسترش فضای انقلابی، حفظ کیان دانشگاه، ارتقای علمی و همچنین اجرای دقیق برنامه های سند تحول و تعالی دانشگاه و هیات علمی وابسته و دستیار آموزشی اهتمام

سامانه های معاونت فرهنگی وزارت علوم چقدر در تعامل با دانشگاه موفق بوده اند

هدف بی هدف

زهرا رهنمای
سرکارگروه دانشگاه

فعالیت های فرهنگی و ترتیب نسل دانشجو با تدوین و اجرای برنامه های متناسب با ذائقه نسل امروز دانشگاهی، به موضوع حیاتی نظام آموزش عالی آن هم در چند سال اخیر تبدیل شده است. حضور نسل ضد با دیدگاه های متفاوتی که نسبت به مسائل مختلف دارند، لزوم تجدید نظر در ریل گذاری فرهنگی را دو چندان کرد. اتفاقی که به نظر

می رسد در حیطه اجرا از سوی معاونت فرهنگی وزارت علوم تنها در حد راه اندازی سامانه های مختلف پیش رفته و حتی همین سامانه ها هم نتوانسته اند آنتور که باید اقبال دانشجویان را با خود به همراه داشته باشند. سامانه هایی که هر کدام با اهداف مختلفی ایجاد شدند، اما گویی هنوز راه زیادی برای به ثمر رسیدن اهداف نهایی خود پیش رو دارند. جالب اینجاست که متولیان فرهنگی وزارتخانه دولت سیزده هم ایجاد فرصت برای مشارکت دانشجویان برای کنشگری و مشارکت در امور فرهنگی و اجتماعی ها و انجام رتبه بندی و صدور کارنامه فرهنگی برای دانشگاه ها را به عنوان اصل فعالیت های خود معرفی می کنند و در این زمینه راه اندازی سامانه های مختلف مانند هدف را هم به نوعی با همین دیدگاه دنبال کرده اند؛ به طوری که محمد مهدی ذوالفقارزاده، مدیر کل دفتر سیاست گذاری و برنامه ریزی امور فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم ۲۵ دی ماه امسال از بازطراحی سامانه هدف با رویکرد جمع سپاری و نوآوری در حوزه فرهنگی و اجتماعی صحبت کرده بود. سامانه ای که هر چند بیش از یک سال از ایجاد آن می گذرد، اما با سری به این سامانه به صراحت می توان از عدم همراهی جامعه دانشگاهی با آن پی برد.

«هدف» به هدفش نرسید!

روز دانشجوی سال گذشته بود که خبر رونمایی از سامانه همیاری دانشگاهیان در فرهنگ (هدف) با حضور عالی ترین شخص وزارت علوم بر روی خروجی رسانه ها قرار گرفت، سامانه ای که هفت هدف برای آن تعریف شده بود که از جمله آن می توان به شناخت جامع نگرش ها و نظرات موجود در فضای فرهنگی اجتماعی دانشگاه، امکان سنشچ و بازخورد کارآمدی همیاری ها، امکان شنیده شدن صداهای متکثر موجود در دانشگاه، ایجاد فضایی برای تولید و بازتولید ایده های فرهنگی اجتماعی و... اشاره کرد. جالب اینجاست که این سامانه سه سطح مختلف اعم از نگرش و سنشچ یعنی نظرسنجی کمی، بازمینی و بازاندیشی اصلاح کیفی که شامل حوزه آیین نامه ها و شیوه نامه ها و ایده پردازی و تجربه نگاری می شود و اشتراک گذاری ایده های خلاقانه جدید و تجربه نوآورانه خاتمه یافته را برای همیاری جامعه دانشگاهی در

سامانه ای که به نظر می رسد تکمیل کننده سامانه «فرنما» باشد؛ اما با نگاهی به مسیر طی شده از سوی سامانه هایی که تا امروز راه اندازی شده، می توان تا حدودی سرنوشت جدیدترین سامانه وزارت علوم را هم از همین حالا پیش بینی کرد.

کارنامه فرهنگی محرمانه صادر شد؟

بد نیست کمی به عقب برگردیم و به یکی از مهم ترین سامانه های وزارت علوم که با عنوان فرنما شناخته می شود، نگاهی داشته باشیم. این سامانه که از ۱۳ زیرسامانه تشکیل شده، قرار بود نقش اساسی در ارائه رزومه فرهنگی مکتوب برای دانشگاه ها، تشکل های دانشجویی و اعضای شورای مرکزی تشکل ها ایجاد کند؛ اما عملاً شفافیتی از طریق این سامانه برای نظام آموزش عالی شکل نگرفته است؛ به طوری که قرار بود بر اساس این سامانه رتبه بندی فرهنگی دانشگاه ها هم انجام شود و علی رقم اینکه این اتفاق هم افتاد؛ اما طبق گفته های مهدی بادیا، مدیرکل پشتیبانی امور فرهنگی و اجتماعی این رتبه ها در دو مرحله به صورت محرمانه برای روسای دانشگاه ها ارسال شده است. هر چند دلیل این مساله عدم ثبت اطلاعات خوب از سوی برخی دانشگاه ها عنوان شده، اما عملاً چنین روندی باعث می شود بحث شفافیت و اثرگذاری صدور کارنامه فرهنگی در حاشیه قرار بگیرد.

آمارهای دیگر را هم این گونه بخوانیم؟

حالا به نظر می رسد نمی توان خیلی به اطلاعات منتشر شده از سوی مسئولان فرهنگی وزارت علوم اتکا کرد. به طور مثال همین ۲۶ دی ماه بود که مدیرکل دفتر سیاست گذاری و برنامه ریزی امور فرهنگی وزارت علوم از رشد ۳۰ درصدی تعداد کرسی ها آزاداندیشی دانشجویی از ابتدای مهر ماه امسال و رسیدن آن به ۵۹۶ کرسی به نسبت دوره مشابه سخن گفته بود، اما با توجه به اینکه در سایت فرنما امکان دسترسی برای عموم مخاطبان وجود ندارد و همچنین میزان مشارکت بدنه دانشجویی در رویدادهای تعریف شده سامانه هدف، این موضوع را به ذهن متبادر می کند که آمارهای ارائه شده با واقعیت میدان فاصله دارد. برای عدم موفقیت فعالیت های فرهنگی وزارت علوم مثال های دیگری هم می توان زد، مانند بی برنامه گی در برگزاری جشنواره «تیر ۱۳» که هر چند با تاخیر دو ساله برگزار شد، اما حتی زمان برگزاری اختتامیه آن هم با وجود اینکه قرار بود پایان بهمن ماه امسال برگزار شود، طبق گفته دبیر این جشنواره به تاخیر افتاده و زمان آن مشخص نیست. این در حالی است که تا پیش از همه گیری کرونا، این جشنواره برای فعالان نشریات دانشجویی از اهمیت بالایی برخوردار بود. در اصل مسئولان فرهنگی نه در حوزه راه اندازی سامانه ها توانستند موفقیت چشمگیری به دست آورند و نه در زمینه حفظ و تداوم جشنواره های مهم دانشجویی کارنامه قابل قبولی از خود به جای گذاشتند.

نظر گرفته، اما با استناد به اطلاعات خود این سامانه باید عنوان کرد عملاً دستاوردی برای همراهی بدنه دانشجویی و نخبگانی نداشته است. حتی اگر بخواهیم یک قدم به عقب برویم هم وجود ۲۶ کاربر در کانال تلگرامی سامانه هدف و یا حضور ۱۴ کاربری در کانال بله این سامانه نشان دهنده میزان استقبال بسیار پایین از ایجاد این سامانه است. موضوع زمانی جالب تر می شود که بدانیم کلیه های مرتبط با این سامانه در آپارات هم در بهترین حالت ۵ بار مورد بازدید قرار گرفته است.

موتور سامانه هدف یک ماهه از حرکت ایستاد؟

با نگاهی به سایت این سامانه به نشانی hadaf.dmsrt.ir اگر بخواهیم از بخش درباره سامانه بگذریم، در صفحه نخست این سایت در بخش همیاری ها، جدیدترین اطلاعات درباره جمع سپاری چالش های کانون های فرهنگی است که آن هم برای ۲۹ دی ماه امسال است که در این بخش هم تنها دو نفر مشارکت کرده اند. اما وقتی به بخش همیاری ها در این سامانه سر می زنیم، به ۱۱ موضوع می رسیم که اولین آن بحث «طراحی مسال سامانه هدف» و آخرین آن هم «جمع سپاری چالش های کانون های فرهنگی» بوده و زمان همیاری در همه آنها به پایان رسیده است. جالب اینجاست که پنج رویداد هم در اولین ماه امسال برگزار شد و به اتمام رسید؛ یعنی عملاً در ۱۰ ماه بعدی، به صورت میانگین یک رویداد برگزار شده است. موضوع زمانی بدتر می شود که به بخش اخبار و رویدادهای این سایت برویم؛ چراکه آخرین خبر با گزارشی شده در آن مربوط به همان موضوع «جمع سپاری چالش های کانون های فرهنگی» است که در ۲۹ دی ماه با گزارشی شده و بعد از آن عملاً هیچ خبری روی خروجی این سایت قرار نگرفته است. در بخش آغاز همیاری و مشارکت هم تنها با جمله «اراهنمای تصویر نحوه ثبت نام و مشارکت در همیاری» روبرو می شویم اما عملاً هیچ تصویری برای نحوه مشارکت وجود ندارد! این سامانه که عمری بیش از یک سال دارد، عملاً نتوانسته در زمینه جذب مشارکت بدنه دانشجویی نمره قابل قبولی بگیرد و به طوری که وقتی میزان همیاری در اصلاح «آیین نامه نشریات دانشگاهی» را که طبیعتاً جزء موضوعات قابل توجه برای بدنه دانشجویی است را ارزیابی کنیم، طبق اطلاعات خود این سایت تنها سه نفر در آن مشارکت کرده اند؛ مساله ای که نشان می دهد دانشجویان حتی تمایلی به مشارکت به صورت آنلاین در تغییر آیین نامه های مهم مرتبط با فعالیت های فرهنگی شان ندارند.

هر چند سامانه هدف نتوانسته طبق اطلاعات خود این سامانه به اهداف برسد، اما رونمایی از سامانه ها به یکی از کارویژه های مسئولان فرهنگی وزارت علوم بدون در نظر گرفتن موفقیت و یا عدم موفقیت این مسیر تبدیل شده است. به طوری که ۵ دی ماه هم سامانه نظام بهره وری فرهنگی و اجتماعی با هدف رصد لحظه ای فعالیت های فرهنگی دانشگاه ها رونمایی شد.